

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

РѢКЪ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 16-го Марца 1899.

Число II.

Календарь.

16 Ч.	Герасима Юліанія
17 П.	Копона Елѳогія
18 С.	42 мученика.
19 П.	1 ПОСТА. Ефрема
20 П.	Феофлакта
21 В.	40 мучениковъ
22 С.	Кодрата Кириана

ЗМѢСТЪ

Сорвалъ „Свобода“ — въ чѣмъ повинны мы засмакувати? — Вѣсти изъ Канады. — Вѣсти изъ ст. рога краю — Пивники. — Фейлетонъ: Деточій театръ. — Стихи: Пробуждене руского робѣтника. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотячй приступити до „Союза“ най послать вступне и мѣсячне до касиера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара по адресу:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р.Н. СОЮЗА“

Справоздане касове „Союза“ за мѣсяць лютый 1899 р.

McAdoo, Pa. Бр. Покр.	
Гр. Бог. (за сѣчень)	\$52.33
Simpson, Pa. Бр. св. Вис.	
Послик. (за сѣчень)	18.00
Waterbury, Conn. члены	16.10
Jessup, Pa. Бр. св. АА.	
Петра и Павла	10.40
Cleveland, O. Сѣракъ М.	2.00
St. Louis, Mo. Бр. св.	
Ихъ Михаила	19.85
Shenandoah, Pa. Бр. св.	
Арх. Михаила	33.00
Pittsburg, Pa. Бр. св.	
О. Николая	97.30
Jersey City, N. J. Сміи Школа и Гриворіи	3.00
Sayre, Pa. Бр. Благовѣнц.	
То. Богородиць	6.68
Мт. Carmel, Pa.	
Бр. св. Дмитрія	30.00
Бр. св. АА. Пет. и Пав.	28.50
Centralia, Pa. члены	6.00
Priceburg, Pa. Бр. св.	
Сидлин В.	30.00

Yonkers, N. Y. члены	23.90	33. Томашкевич П.	1280
Homestead, Pa. Бр. св.		34. Фекула Анна	1280
Арх. Михаила	13.17	35. Смолей Яцко	1281
Edwardsdale, Pa. члены	9.60	36. „ Юлія	1281
West Pawlet, Vt. члены	5.50	37. „ Анна	1282
Chicago, Ill. Куряловъ М.	2.50	38. „ Югаска	1282
Trauger, Pa. члены	7.50		
Jersey City, N. J. члены	69.30	Lansford, Pa.	
Stamokin, Pa. Бр. св.		39. Козяръ Захаръ	1283
Иосифа	7.34	Rock Springs, Wyo.	
Olyphant, Pa. Бр. св.		40. Бобалыкъ Василь	1283
Иоана Хр.	95.75	Mayfield, Pa.	
Ansonia, Conn. Бр. св. АА.		41. Сабатъ Дмитро	862
Петра и Павла	19.50	Simpson, Pa.	
Трой, N. Y. Бр. св.		42. Бохнякъ Йосифъ	1284
О. Николая	11.59	Watervliet, N. Y.	
Lansford, Pa. Бр. Рожд.		43. Волкъ Федоръ	1284
Пр. Богородиць	48.27	St. Clair, Pa.	
Rendham, Pa. Басалига Г.	2.00	44. Куни Марія	1285
Cross Fork, Pa. члены	4.50	45. „ Иванъ	1285
Rock Springs, Wyo. члены	8.60	46. Гавайда Петро	1286
N. Tonawanda, N. Y.			
Высовскій Мих.	2.00		
Simpson, Pa. Бр. св.			
Василья В.	16.60		
Shamokin, Pa.			
Бр. св. Кир. и Метод.	77.00		
Барна Семанъ	3.00		
Perryopolis, Pa. члены	6.25		
Watervliet, N. Y.			
Волкъ Федоръ	1.00		
Разомъ	\$788.03		

Снавъ касы „Р.Н. С.“ зъ днемъ 28. лютого б. р. представле ся тамъ:
а) фондъ желѣзн. \$3572.33
б) „ розпор. 2975.96
в) депозиты 304.05
Сума \$6852.34

Рахунокъ за третій кварталъ б. р. адм. т. е. зъ грудень, сѣчень и лютый сѣтъ такий:
Доходъ \$2547.41
Розходъ 2034.68
Чистый доходъ \$512.73
Фондъ желѣзный възболнивъ ся о \$509.46

Въ другой половинѣ мѣсяця лютого с. р. приступили до „Р.Н. Союза“ слѣдующіи новіи члены:
Olyphant, Pa.
Число въ год. книжъ:
32. Вольха Андрей 1070

Въ чѣмъ повинны мы засмакувати?

Загально говорить, що про людскій смакъ не треба перечити ся, бо вонъ у людей рѣдкородный. Олень любить се, другою смакуе шо пивне, а навѣтъ декотри чудують ся надъ другими людьми, якъ они можуть ѣсти або одягаться въ те, чога они або не мають або не любять. Оно такъ говорить лшвъ, шо про людскій смакъ не треба перечити ся а навѣтъ можъ чути деколи такий слова: „Якъ вонъ може ту страву ѣсти, я бы не покушавъ того за жадній грошъ“, але коли чоловікъ або знайдеть ся такихъ обставинахъ, шо мусять те ѣсти, чога перше не любивъ, о дятатись въ немилу собѣ передше одѣжу, або самъ наломить себе до немилон соствавати въ власныхъ рукахъ, а не въ чужихъ.

Ант. Бончевскій
секретарь.

вами и одягами и намъ проте байдуже, хто шо любить а шо нѣ, бо-жъ и справдѣ люде рѣзнять ся въ томъ взглядѣ дуже, але въ одномъ годить ся больша половина тямучихъ людей, шо въ читаню книжокъ и газетъ можна засмакувати такъ сильно и зъ такою пристраетю коштитись за то, шо та привычка стае щоденною насушною потребою, безъ котрой чоловікъ не годець жити, якъ не втне такой штуки, шо безъ жити безъ ѣдженя и питя.

А може мы неправду кажемо? Если такъ, то подивѣть ся, люде добры, навкруги себе а побачите, шо не цитанно. Такихъ людей богато и они становлять наибольше число на свѣтѣ, котри годать ся въ смаку.

Русины въ Америцѣ вже не въ одномъ засмакували, о не одну привычку переплали вѣтъ Англоковъ, може навѣтъ ихъ перевыменили въ той привычкѣ, але засмакувати въ читаню чомусь

ще не спромогли ся. Богато зъ нихъ не знае читати анѣ писати по жадному, иншій хочъ и знають трохи тон шутики, то прывабувають, бо нѣчо не читають, а лишь горегочка такихъ въ порѣвнаню до вѣсхъ рускихъ емигрантовъ въ Америцѣ, для котрыхъ читане книжочокъ и газеты стало щоденною потребою.

Може бути, шо ты, котри нѣчо не читають, не мали случайности, не мали товчка, шоць ихъ побхнути на такий смакъ, але намъ выдае ся, шо на кождой руской колоніи найдеться колько щирыхъ людей, котри взялись бы за те дѣло и розпродажею книжочокъ и газеты разбудили до того заинтересоване мѣжь людьми.

Зачуваемо за розличного рода балѣ, представленя, и такой иншій забавы, котри не мало причиняють ся до розвою культурного людей, чи-жъ по при томъ не могъ бы выступити хтось зъ проворѣйшихъ и воднести нашій гадки, захоитити до читани и сейчасъ тыцннути кождому книжку або газету въ руки (розумѣсь за грошъ)? А дже-жъ кождый зъ насъ бачить, шо мы не жпемо въ одномъ мѣсци, де-бъ могли вѣтъ разомъ зѣйти ся и побесѣдувати про свою долю, а розкиненіи по безмежныхъ просторахъ Америки, розсыпаны купками а такой гурты не може зъ собою лучити живе слово, а друковане, то есть книжка и газета. Богато зробить такий чоловікъ, котри на даномъ плейзѣ возмесь за розповсюднюване друкованого слова, бо тымъ способомъ вонъ стане розсадникомъ просвѣты и лучности рускихъ робѣтничковъ.

Але може хто зъ охочихъ до того дѣла спытати, а де жъ

звяти книжочокъ або газету, тай чи оплатити ся шкурка за выправу? Книжочкъ можъ достати, бо продае ихъ вѣслякй о. Ив. Арданъ зъ Олфантъ, або наша редакція. Най лишь достанемо писемо вѣдѣ такого чоловіка, то мы вже справимо его тамъ, де треба, а вонъ достане книжочкъ тай нашу „Свободу“, колько буде хотѣвъ. По при томъ, шо стане шпртедемъ просвѣты, вонъ може и заробити пару центовъ, бо достане процентъ вѣдѣ розпроданого.

Такъ, дорогой крайне, намъ треба доконче засмакувати въ читаню, бо въ противномъ случаю загинемо марно а хочъ и потягнемо довше, то те жите подобне буде до животны, шо въ запертю, въ темнотѣ, крутитъ ся на вѣтъ боки, не можучи знайти собѣ выходу на свѣтъ божій.

Хто перемаже себе, покине давный звичай нѣчо не читати, а хопитъ за газету и книжку, побачить въ коротцѣ, шо зазнасть такого вдоволеня, якого ще не зазнавъ нѣколи передше. Наука веде до свѣтла и воли, а темнота до ярма и неволи.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ

Зъ Едмонтонъ.
Братя канадйцѣ! Маю до васъ колько гадокъ, котрыми хочу подѣлитись зъ вами, шоць порушити справы, живо доторкаючы нашего жита, особливо ту въ Канадѣ, де насъ доля розкинула по безмежныхъ степахъ та буйныхъ лѣсахъ того нового свѣта и новой вѣтчины нашон. Тому, шо мы не можемъ вѣтъ зѣйти ся разомъ и поговорити зъ собою, то жъ

(Продовжене на другой сторонѣ.)

Перша руска церковь въ Рио Кляро, въ Бразиліи.

ДЕТОЧИЙ ТЕАТРЪ

Поступъ у нашихъ школахъ есть такъ вже великій, шо нашй дѣти могутъ легко давати не тяжкй представленя театральны. Тому я подаю тутъ перерѣбку зъ нѣмецкого на руске однои штучки, котра, цо мойи думцѣ, надаеь для дѣточого театру. — П. Т.

Ивась и Маруся.

ОСОБЫ:
Ивась.
Маруся, (молодша якъ Ивась).
Мужикъ.
Вѣдьма.
Дроворубъ.
Его жѣнка.
Голосъ пташны.

Першій образъ.

(Передъ мужиковъ хатонъ.)
Мужикъ, Ивась и Маруся.
Мужикъ.
Такъ, Ивасю, ваша мамн вмерла; я не можу васъ за дармо въ мойи хатѣ тримати. Идѣть собѣ геть и глядѣть, а може васъ хто прийме.
Ивась.
Ахъ! не выкидайте насъ такъ безъ серця на улицу; мы не маемо прецѣ нашихъ головъ де приидити.
Мужикъ.
Се мене нѣчо не обходити. Я-жъ не есмь вашимъ своякомъ. Ваша мати и такъ менѣ ще винна за помепкане.

Ивась.
Мала Маруся не може еще далеко ити, тай я еще до работы за слабый.
Мужикъ.
То мене нѣчо не обходити. Але на дорогу дамъ вамъ кусникъ хлѣба. Працювати навчите ся, якъ вамъ голодъ доскудитъ.
(Вѣтъ иде назадъ въ хату, Маруся плаче.)
Ивась.
Не плачь, Маруся! Ты знаешь, прецѣ намъ мама казали, шо мы маемо вуйка въ мѣстѣ, и цо до него маемо пойти по маминѣи смерти.
Маруся.
Такъ, я се знаю, Ивасю.
Ивась.
Отже, мы идемо до мѣста. Але куды намъ ити?
Маруся (плачучь).
Такъ, Ивасю, куды намъ ити?
Ивась.
Не плачь, Маруся! Ты знаешь, мужики часто говорили, шо мусять ѣхати на ярмарокъ до мѣста черезъ великій лѣсъ.
Маруся.
Такъ, Ивасю, черезъ великій лѣсъ.
Ивась.
Отже, черезъ лѣсъ намъ дорога. А потѣмъ приидемо въ мѣсто.
Маруся.
А потѣмъ заразъ въ мѣсто.
Ивась.
А коли зголоднѣемо, то будемъ ѣсти соладкй ягоды. А якъ змучимось, то водпочнемо.
Маруся.
Такъ, Ивасю, то водпочнемо.
(Водпочне тримачи себе за руки.)

Другой образъ.
(Въ лѣсѣ. Наокло высокой дерева, на сценѣ корчѣ. Въ дали домъкъ зъ цукру. Дѣти лежать на передѣ сцены подѣ деревомъ. Маруся спить.)
Ивась, Маруся, Голосъ пташны, Вѣдьма.
Ивась.
Ко-бъ мы только дорогу знайшли зъ лѣса. Лѣсъ такъ велкый, большій, якъ я думавъ. А Маруся мучена, и не може ити дальше.
Маруся (пробуждаеь).
Ивасю, я голодна.
Ивась.
Чи не маешь вже хлѣба, Маруся?
Маруся.
Я дала птчкамъ, шо коло насъ цвѣркотали. Онп такожь були голодны.
Ивась.
То мы покуцаемо ягоды, Маруся!
Маруся.
Ахъ, Ивасю, я хочу хлѣба.
Ивась.
Тс правда, ягодами не насытити ся. Шо-жъ робити Маруся?
Птчка (цвѣркоче въ глубинѣ сцены).
Идѣть за мною, идѣть!
За страву вы ся не журѣть!
Ивась.
Чи чуешь пташку, Маруся? Хлѣба поидѣмъ за нею.
Маруся.
Такъ, Ивасю, мы поидѣмъ за нею.
Ивась.
Чи видишь ты домѣкъ Маруся?
Маруся.
Я бачу, Ивасю.
Ивась.
А стѣны его зъ цукру, а вѣкна зъ бѣлыхъ кеждѣвъ.

Маруся.
Такъ, я бачу, Ивасю.
Ивась.
А дахъ зъ самои чеколады, направду, Маруся.
Маруся.
Такъ, Ивасю, зъ чеколады.
Ивась.
А диви Маруся! Дверѣ зъ марципану. Я собѣ кавалокъ водломлю.
Маруся.
Але-жъ бо добре, Ивасю.
Ивась.
Я тутъ маю ножикъ, заразъ мы ту собѣ порадимо.
Маруся.
Але-жъ бо то соладке, соладке!
Голосъ зъ хаты.
Гей хто тамъ изъ надвору
Ломить ми дверѣ безъ розбору?
Маруся.
Я бою ся, Ивасю. Хто тамъ въ серединѣ?
Ивась.
Не бой ся, ѣдзь дальше — (голосно). То вѣтеръ, то вѣтеръ, моя дитино!
Голосъ.
Гей хто тамъ изъ надвору
Ломить ми хату безъ розбору?
Ивась.
То вѣтеръ, моя дитино!
(Дверѣ хаты отвиряють ся. Выходить вѣдьма, згорблена, зъ глубоко всажденными очима, сильно звисающимъ носомъ).
Вѣдьма.
Гей дѣточки сюды, сюды!
У мене суть медвѣнчики,
У мене, якъ цукеръ, меды!

„SVOBODA“ (LIBERTY.) Weekly Paper. The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co. All communications should be addressed to: „Svoboda“ Mt. CARMEL, PA. P. O. Box 13.

Предплата річна .....2.00 До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші присилати по адресу: „SVOBODA“ P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРТЬ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки! Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдующіи книжки:

Канадійска Русь Написавъ Н. Дмитровъ Цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки. Написавъ Бузго. Цѣна 10 цѣт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинівъ Ч. I. Написавъ М. Павлицъ. Цѣна 15 цѣт.

Конституція Сполуч. Державъ Півночної Америки. Написавъ Ст. Макаръ. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державѣ, а особливо въ державѣ Пеннсилванія. Написавъ др. Юліанъ Чулка. Цѣна 10 цѣт.

„Тышко Гаврилійсь.“ Написавъ Несторъ Дмитровъ. Цѣна 15 цѣт.

до того послужитъ намъ наша „Свобода“, котру нашу народъ такъ дуже любить, и помѣститъ тыхъ кілька слѣвъ правды. Знаючи свой народъ и любячи его, бо-жь маю я на-году бачити чимало людей, що имъ дѣлало те саме що и менѣ, що такъ я якъ они бажали собѣ того самого щастя, то-жь въ имени бѣдственности людей позволю собѣ дати моимъ братьямъ до не-регламенту ту естатейку.

Головною точкою виходу най послужитъ намъ коротка пословица, котра мѣститъ въ собѣ велику науку „Згода буде — незгода руйнує.“

Дуже часто можна стрѣчати мѣжь нашими народомъ рожницѣ и непорозумѣнн, котри берутъ свои пайершій початокъ зъ незгоды, подшентуваної слугою темноты. Та проклята незгода наконла не мало лиха въ старомъ краю, а и ту затягла свое болоче жало на той новій та широкій волѣ и душень чоловѣка, ажъ тяжко згадати. Та незгода есть рожного рода. Въ краю было оно безъ порѣвнания инакше. Тамъ прокляті вороги напали на горко зароблене наше сяке-таке майно, а ту ще горше, бо розличного рода дурисвѣты берутъ ся до нашихъ совѣстей и закаламучують намъ спокій наш, роздираючи насъ до розличного рода вѣры. А намъ, дорогой брати, не поступати дальше въ незгодѣ, изъ-за вѣры! Намъ не вольно сѣяти сѣмь першою незгоды, котрой плоды ведутъ до всею злого. Намъ не дивитесь на героѣвъ незгоды и ворожнечы, котри за юдину лепту хотять насъ купити и держати за дѣйну корову для себе, бо мы вже досить облупили такими подвигниками шляхоцкми зъ старого краю, що сердце тремити на самъ споминъ. То-жь памятаймо, щобъ зновъ мы не поховнулись та не були послѣдними. Если не маємо великихъ своихъ проводирѣвъ, не ханаймося на слѣпо чужихъ, а памятаймо на те, що всяка агітація не йде задармо, але.....

Насъ ту, въ Канадѣ, не такъ велике чпело, то-жь одшочкомъ намъ не йти, а дорогою згоды, любви и братнью звязи и не дѣлать на купочки, бо такую

дорогою не подопрѣмъ своего жити. А коли дурна незгода запанує мѣжь нами, влѣзуть мѣжь насъ вороги и зничать намъ окренину того добра, яке у насъ ще буде. И де-жь мы тодѣ дѣнемо ся? На комъ обопремъ ся? Звинѣмъ якъ та мрака, що не лишитъ по собѣ слѣду. Не дивѣмъ ся на мочуцй царства, що порожують незгдою оружіемъ та струями крови невинныхъ людей, бо мы того не въ силѣ зробити. Мы есьмо ту одною родиною, огородомъ, въ котромъ повиннысьмо плекати пайкрасшій цвѣты и засадити щепы зъ вкусными овочами, щобъ нашій дѣти не сыпали колѣса на нысь громадѣ, якъ се ще дѣсь и теперъ въ старомъ краю.

Дивлячись на насъ бачу, що мѣжь нами розгорѣлась незгода за вѣры та священникѣвъ. И такъ! той захвалює духоборѣвъ, тамтой приглядаєсь баптистамъ, той зближаєсь до французскихъ лавуитѣвъ, иншій мудрагель хоче начинати нашъ карьеръ передъ батюшкою-царемъ и т. д., а водѣ сего послѣднего анѣ суди боже водбитесь. А зъ топ цѣлою премудрой агітаціи виходить братна война и образа божа. Хиба-жь не чулисте, якъ то въ давну давнину билесь державы за вѣры, хоча бы одній другимъ накинупи свой способъ хвалити Бога? А знаете, що черезъ те зыскали? Рѣки людской крови, опустошѣне, нужду и темноту. А на щось подобного заносить ся и теперъ въ Канадѣ. Та наука Христа, що має злунити насъ ланцомъ любви въ одну велику родину, та наука въ устахъ проповѣданыхъ агентѣвъ, кинена мѣжь нашъ народъ, етае костью незгоды. И пытаюсь я въ добрыхъ людей: хто давъ вамъ право выхати въ спокійныхъ людей, що именно молигва запесена передъ Бога на вашъ способъ, есть приятою Сотворителеви? Чому, вы, чортвой душѣ, въ платив и неплатив дурній агенты, чому вы баламутите нашъ народъ и выхаете въ него, мовъ хоробу, що именно ваша релігія добра? Чи маєте вы на те право, та чи обчисляли вы поганій насаѣдки вашои чортѣвской роботы? Яке вамъ дѣло на нашои совѣсти, котра именована має нагнати насъ до ва-

шихъ агентскихъ релігіиныхъ поглядѣвъ, и почитати Бога послѣ вашои рецепты? Чи вы свято переувѣдчені, що робите добре дѣло? А оно добре, если вы тымъ способомъ сѣте сѣмена незгоды, водбераете непотрѣбно народови спокій совѣсти и заставляете его призабувати и на иншій справы, живо доторкаючи его шоденного житя? Чи то по евангельской любви подѣяматъ брата на брата а липш для прихоты вашого я, вашои выгоды, вашихъ зыскѣвъ? Але и вамъ настане конецъ, бо те, що вы нынѣ засѣете, впаде на головы вашй прокломомъ розбуреного народу. Наука Христа не потребує такихъ препоганыхъ агентѣвъ, бо она сама говоритъ своею святостю до сердець людскихъ. Мы, ту въ Канадѣ, на вольной землѣ, мы ту не потребуємо жадныхъ непрошенныхъ опѣкунѣвъ якои небудь вѣры, а навѣть хочъ бы они были православнымъ попами, якъ Груника, котрого народъ выкинувъ въ Сполуч. Державѣ, а мы, якъ вольній люде, злученій въ одну родину, выберемо собѣ проводника духовного такого, котрый бы намъ ставъ помѣчнымъ у всѣхъ нашихъ справахъ, а не проповѣдавъ Христа за гроші росейского си-ноду.

Щасте вамъ брати доброй волѣ. Богъ най силу вамъ подасть! Подѣляйтъ ягоду на волѣ, Во такъ каже вышла власть! Разомъ руки си подаймо И какъ брата си любѣймо На роздори не отвѣжаймо И за нами не идѣймо! Станьте, брати, разомъ въ ряди, Впередъ жита си идѣймо, И за себе оглядайтесь Якій остане ся слѣдъ!

М. Г.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Шляхоцка господарка въ Галичѣ.

На д. 20. лютого склика-но галицкій краевый соймъ. Е чутка, що сей соймъ буде радити довшій часъ. Для нашего селянства еи чутка маєе такъ значѣне, якъ заповѣдь довшои посухи на веснѣ або довшои слоты въ жнива. Коли паны будуть мати нагоду довшѣ радити, то се значить, що будутъ могли ухвалити болѣше тягарѣвъ на хлопѣвъ, болѣше драчь, болѣше утиску. Вже теперъ, роздвляючи ся самі только справоздаючи выгатов-

лей выдѣломъ краевымъ, мы можемо знати, якъ будуть тѣ ухвалы. Але й незалежно водѣ справъ обробленыхъ выдѣломъ краевымъ понависали деякіи такіи справы, котри грозятъ высна-ти ся тяжкою зливою на головы и плечѣ и безъ того вже придавленого та крайности зубожлого робучого люду въ Галичинѣ.

Перша и найважѣйша зъ тыхъ справъ, се трѣвога въ Галицкой Касѣ Ощадности у Львовѣ. Гал. Каса ощадности вважала ся доси институтѣю дуже богатою по певноку. Она не давно побудувала собѣ власный пыш-ный дѣмъ коштомъ мало що не 1 миліона злр., дала 200.000 на будову мѣского промыслового музея у Львовѣ и щедрою рукою сынала датки на всякій польскій патриотичный институты. Ажъ ось наразъ въ початкомъ року лочали ширити ся вѣсти, що станъ касы е захитаный, що Каса подавала великіи позички людемъ, водѣ котрыхъ ихъ не можна стягнути и вкѣнци, що въ Касѣ не все вело ся въ порядку. Говорили що одень урядникъ вложивши 6 злр. на шѣсть книжочокъ, на кожду по одному риньскому, дописавъ у книжочкахъ и та-кожь у книгахъ, котри самъ провадивъ, до кождои едички по три зера и за кілька день вывнѣвъ на тѣ книжочки зъ Касы 6000 злр. Коли зачавъ гуляти и марнувати тѣ гроші, справа выдала ся, урядъ Касы потягнувъ его до водѣвѣчальности, а вѣдъ мавъ на се сказати: „Що-жь, иншій черпають зъ Касы не такіи сумы, то чому-жь и я не маю умочити пальцѣвъ?“. И замѣтъ воддати справу до прокураторіи, урядъ Касы давъ ему ще 1000 злр. водѣвѣч-ного и нагнавъ его геть, а вѣдъ кривдючи собѣ по-чавъ розпускати вѣсти про господарку въ Касѣ.

Тѣ вѣсти справили непо-лохъ. До Касы ощадности складали свои гроші тыся-чѣ найбѣдѣйшого народа, работничѣвъ, ремесничѣвъ, селянъ и мѣщанъ, але та-кожь и маетній люде. Перша кинула ся бѣднота вый-платчи свои вкладки. По-чавъ ся нечуванный натовпъ до бюръ касы. Урядники працювали водѣ рана до по-звоничи, млѣи зъ утмы, выплачували вѣдъ, дума-

ючи, що народъ успокоитъ ся, але чымъ болѣше выпла-чували, тымъ болѣше тиєсь народъ. Д. 28. сѣчня вы-плачено въ одномъ дѣвѣ май-же повѣ миліона риньскихъ. А переполюхъ не втихавъ. Тодѣ директоръ панъ Зіма удавъ ся до намѣстника, вы-яснивъ ему станъ Касы и просивъ помочи. Намѣст-никъ въ порозумѣню зъ мар-шалкомъ краевымъ зложивъ комитетъ ратунковой зъ у-рядничѣвъ и директорѣвъ иншихъ банкѣвъ, а сей роз-дививши ся троха доклад-нѣйше въ станѣ Касы за-разъ постановивъ усунути водѣ урядованы директора Зіму, головного касіера и ще декого зъ найвысшихъ урядничѣвъ Касы. Намѣст-никъ и президентъ мѣста Львова Малаховскій (що бувъ сандикомъ, т. е. прав-нымъ дорадникомъ Касы) выдали водзовы до людно-сти, стараючи ся успокоитъ переляканыхъ и заповѣяючи, що станъ Касы е такій, що нѣхто изъ вкладчикѣвъ не понесе нѣякои страты. Але рѣвночасно одень изъ „ра-тунковцѣвъ“, директоръ бан-ку краевого др. Згурскій въ розмовѣ зъ газетярами выливъ у-перве троха до-кладнѣйше станъ Касы. По-казало ся, що станъ усѣхъ фондѣвъ Касы выносятся кру-гло 30 миліонѣвъ, зъ чо-го 14 миліонѣвъ изъ вкладокъ, а 16 миліонѣвъ судовыхъ де-позитѣвъ. Изъ тыхъ грошей розпозичено 8 миліонѣвъ на векслѣ, а 22 миліоны на гі-потеки (водѣ заставъ груп-позы, домовѣ и т. п.) Резер-вовый фондъ, котрый пови-ненъ бути завѣдъ на по-готовѣ для выплаты, выно-силь 4 миліоны. Вже тутъ показало ся падужитѣ, бо послѣ приписѣвъ закона Ка-са не смѣла зичити на векслѣ болѣше, якъ выносивъ еи резервовый фондъ, а тымъ часомъ она мала на векслѣхъ у двѣ болѣше. Розди-вивши на борзѣ тѣ векслѣ комісія побачила, 1) що по-зички на векслѣ, въ супе-перечности до всякихъ при-способѣвъ, дававъ директоръ Зіма самъ одень, не радя-чи ся нѣскимъ и не пыта-ючи нѣкого; 2) що двомъ фирмамъ нефтовымъ, Щепановскому и Вольскому та Одживольскому вѣдъ вызы-чавъ мало не 5 миліонѣвъ; 3) що кромѣ того ще и ин-шій векслѣ що найменше на повмиліона не представ-

ляютъ майже вѣяковъ вѣ-тости. Такимъ способомъ, Згурскій водѣ разу потрѣ-дивъ навѣть зъ верхомъ пра-дивѣсть усѣхъ звѣстокъ и не-порядки и великій стратъ въ Касѣ ощадности и вѣ-мѣнѣвъ успокоєна выклика-ще болѣшій переполюхъ. З-ли доси до касы тисла еи-только бѣднота, теперъ еи-гачѣ и капиталисты, що в-ли гроші зложены въ Касѣ, почали выповѣдати еи-вклады. Правда, такій бо-льшій сумы не такъ легкѣ-выймнитъ зъ Касы, якъ дрѣ-ній, ихъ треба выповѣдѣ-на мѣсяць або и на два мѣ-сяцѣ, але ихъ невыплата-грозитъ Касѣ цѣлковитѣмъ-руинною. Отожь доси вы-платила Каса дрѣбныхъ вк-ладокъ уже звышь 4 миліонѣ-и на се зъ тяжкою бѣдн-еи выстарчило грошей; за-за кілька тыждѣвъ еи че-кає выплата ще 4 миліонѣ-тыхъ великихъ вкладокъ, значить, властивый кловетъ-ажъ теперъ розпочнеть еи-Подивѣмъ ся жъ теперъ-що зроблено або що думає-ся зробити для забеспече-тыхъ величезныхъ стратъ-якій правдоподобно пока-Каса ощадности; страты-оцѣньовано зѣ разу па-потѣмъ на 4, 5, 6, а теперъ-уже на 7 миліонѣвъ, бо кро-векслѣвъ правдоподобно-дуть що страты и въ ви-течнѣмъ воддѣлѣ.

Мы вже згадали, что вѣ-мѣстникъ и президентъ Льво-ва попередъ усею трѣбува-ли зашитывати переляканы-людности, але дякуючи ца-рости д-ра Згурского се вѣ-не вдало ся и по урядованъ-плекатахъ стѣкъ у касу-кілька день бувъ ше бѣд-нѣй, такъ, що прийшло еи-при помочи полиціи водѣ-хати людеи водѣ брамъ ка-сы. Першій голосъ, що справ-дѣ вспокоивъ троха зляка-ныхъ, то було оповѣщенѣ-президента суду Тхоржѣв-кого, що судовой депозитъ-не будутъ выимати ся зъ-касы, бо имъ не грозить нѣ-яка небеспека. А що тымъ-депозитѣвъ, якъ знаємо, въ касѣ 16 миліонѣвъ, та-касъ лишено большу поло-вину зложеного капиталу-хоча, розумѣетъ ся, прези-дентъ Тхоржѣвскій давалъ-себе такъжь водѣвѣчальностъ-за цѣлѣсть тыхъ депозитѣ-тѣвъ. Другій крокъ до вспо-коєна вкладчикѣвъ зробили

Маруся (ховає ся за Ивася.) Якъ я бою ся, Ивасю!

Ивасъ. Не бой ся, Марусю! — (до вѣдмы.) Мы бѣднѣ дѣти, заблудилисьмо въ лѣсѣ, а длитого, що мы поголоднѣли, зѣльнѣемо трохи зъ вашихъ дворей. Не будьте на насъ недобрій и не робѣть намъ нѣчого злого.

Вѣдма. О нѣ! Я вамъ не зроблю нѣчо злого, Бо милій вы, хочъ вбраній убого, Я вамъ, дѣточкы, постѣль мягкую На любый сонъ, мои, зготую.

Ивасъ. Чи чуешь, Марусю? Постѣль намъ постелитъ. Се-жь не зле!

Маруся. Се якъ разъ для насъ теперъ.

Вѣдма. Ходѣть лишъ въ хату, моп дѣти!

Третій образъ. (Сцена, якъ перше. На боцѣ, дальше водѣ хаты, стоить курникъ. Въ нѣмъ Ивасъ; напро-тивъ курника видно пѣчь велику.)

Вѣдма, Маруся, Ивасъ, Голосъ итанины. Вѣдма (зъ порога хаты кланче.) Вѣдъма (зъ порога хаты кланче.) Вѣдма (зъ порога хаты кланче.)

Маруся (входитъ, зъ коповкою въ руцѣ.) Якъ я солодко спала!

Вѣдма. До роботы сейчасъ берись! Изъ студнѣ воды пририси И нѣчь сейчасъ ми ризони!

Ивасъ. Обернись, Марусю! Видишь, що она зо мною зробила!

Маруся (перестрашена.) Що-жь ты робишь въ курнику?

Ивасъ. Якъ я свавъ, ваяла мене погана баба и въ курникъ засадила. Марусю! я думаю, та баба есть вѣдмою.

Маруся. Вѣдмою?

Вѣдма (приходить.) Цѣлкомъ певно; я прошу тебе, роби такъ, щобъ бувъ вольный.

Ивасъ. Ай ты погане створѣне! Заразь рушай ми до курникѣ, Не ладъ ту жадній вечерницѣ!

Маруся. Я иду вже — але дячого вы Ивася замкнули?

Вѣдма. Гі! Гі! Въ томъ нема нѣчо злого! Вѣдма (кричить.) Маруся (кричить.)

Ивасъ. И якъ радо! У нпхъ мяею мягеньке. На се жъ я хатку еио збудувала, Щобъ дѣти малѣи смачно ласувала.

Маруся. Ахъ! але Ивасеви дайте жити! Я буду вамъ за едулку, и буду все робити, що только хочете.

Ивасъ. Ты дитина малая, А въ мене робота тяжкая!

Маруся. Я зъ кождымъ днемъ расту и сильнѣю, я воду буду носити, и дровъ врубаю, и все буду робити.

Вѣдма. Я вже буду знати, Що зъ Ивасемъ дѣлати! Но ты иди, Изъ жерела воды возьми!

Маруся. (Маруся иде зъ коновкою.) Вѣдма (пшительгукючи до печи.) Гі! Гі! Якъ она вѣрнѣ, Поки бѣдна не змѣрѣтъ!

Ивася завтра — Марусю днесъ Зѣвмъ я — най мясо ихъ лишъ спечешъ!

Маруся. (зникає за печею, Маруся входитъ зъ водою.) Вже не могу дальше вести, така тяжка коновка. Але мушу, бо тымъ только вратую Ивася.

Ивасъ. Марусю! А ходи но сюда!

Маруся. Веселый будѣ, Ивасю! Ты будешь зновъ вольный. Вѣдма менѣ обѣдила се, коли буду добре працювати.

Ивасъ. Она тебе одурила. Я слухавъ. Она тебе спеченяпѣ, а мене завтра.

Маруся. Я мушу спробувати, чи припадкомъ я не отворю курника. А потомъ ідемъ мы скоро въ лѣсъ, и вѣдма насъ не здогонитъ.

Вѣдма (приходить.) Що ты хочешь? Его увольнить? А фіга! Вѣдъма мучить тамкп стремѣтъ!

Ивасъ. И васъ не пушчу! Вы пѣжній, дрѣбніи, Зѣ васъ будутъ для мене куски смачніи!

Вѣдма. Я хлѣбъ въ печи спекла собѣ! Тра ба-бъ, гадаю, глянупи тобѣ!

Пташина (зъ глубины сцены.) О! бережись, бережись! Вѣдъма (отвѣрає дверцята.) Ай! ай! хлѣбець, Тягни его, нѣмъ геть поїде въ нѣвецъ!

Маруся. Я мала дѣвчинка, и я ще сего не потрафлю, хиба вы менѣ покажете.

Вѣдма. Якъ ты така дурна, То мушу тягнути сама!

Вѣдма (зъ печи.) Отвори сейчасъ Ты пѣчь на мой розказъ!

Маруся. Коли я отворю, то ты мене заразь спечешъ.

Ивасъ. О! лихо! теперь она спече Марусю въ печи! — Моя бѣдна мала Марусю!

Вѣдма. Вже духъ мой заирає, То-жь водчини ми, бо сковаю.

Маруся. Я тебе не вынушу. Сиди вже лѣнше въ печи!

Ивасъ. Теперь мене она зѣветъ, коли Маруки вы нежива. — Марусю! Марусю!

Вѣдма (слабо.) Я богато дѣтей пожерла, А теперь и на мене прийшла черга — гі! гі! Теперь ты смажшь ся.

Гу! гу!

нафтарь Вольскій и Оджи вольскій. Она нотаріально вѣдала зарядови Касы вѣ свои кональнѣ, фабрики и маестности на покрьте догвуне только своего, але и п. Щенаповского. Они офіціали ти добра на большѣ якъ на 10 миліонѣв и оголосили, що самі кональнѣ нафты несуть рѣчно 1 миліонъ доходу. Але по близшомъ розглядѣ справа не представляе ся такъ гладко. Показало ся, що деякі зъ тыхъ кональнѣ не е выключна ивность самыхъ панѣвъ Вольского и Одживольского, на иншихъ е вже давнѣйшій и то великій довги, а зарядъ ихъ е такій коптовный, що выпаченый Касою адміністраторъ заразъ въ першихъ дняхъ заждавъ вѣдъ Касы на дальше ведене кональнѣ 200.000 зр., котрыхъ ему вычерпана Каса не могла дати. Се все значить, що коли Каса буде мусѣла теперь продати вѣтъ маетки, то дѣстане за нихъ не 10 и певно не 5 миліонѣв, а хіба 1—2, тай то ще хто знае. Бо нафтовый интересъ, то быстрый конь: теперь е, а за хвилю нема.

Се все арозумѣли добре нашій краевій верховоды и почали крутити ся шукаючи якыхъ иншихъ фондѣвъ, чтобы заткати ту величезну дѣру, яку зробила господарка Касы оцадности въ финансовѣмъ станѣ и въ кредитѣ цѣлого краю. Зразъ въ першій хвилі пополоху заговорили въ газетахъ, особливо прихильники и товариши тыхъ, про доса такъ гарно сеяли Касу оцадности, про конечность „ukajowionia“ Касы. Переймти на край! Що покрала е прогайнула е жѣнка спекулянтѣвъ та несумѣльныхъ завѣдательнѣ, то має покрьти край, то заплати ты, голый, голодный и обдертый хлонъ, ты зруйнованый мѣщанине, ремѣснику, крамарю та зарѣбвику! Отсе всѣ финансова мудрѣсть нашихъ панѣвъ-верховодѣвъ! Зъ намиѣтництва заповѣли вже, что на ратунокъ Касы буде выдано 7 миліонѣвъ изъ проінаціонного фонду, такъ якъ бы сей фондъ бувъ приватна власность пана Пиньского. Та здае ся, що зъ Вѣдѣна дано до познала тымъ напамъ, що такъ оно легко не йде и що безъ дозволу сойму красвыми грѣшми не можна заткати дѣру, зро-

бленыхъ панами Зімами. Щепановскими и ихъ компанією. И отъ почало ся жѣждене до Вѣдѣна памѣтника и маршалка, склика не соймъ и на соймѣ поперець усею має бути обговорена справа „санаціи“ (уздоровлени) Касы оцадности красвыми грѣшми. Розумѣте ся, що маючи величезну болыность у соймѣ паны ухвалити собѣ, що имъ захоче ся, а хлону будуть мусѣти мовчати и платити и дальше, доки або не зойдуть зовсѣмъ на жебраковѣ, такъ що не буде вѣдки платити, або не прийдуть до розуму. Ну, але до сего далеко (то е, до розуму, не до жебрацтва!), то про те нема що и говорить. А скажемо только въ додатку, що про яку небудъ вѣдѣвальность чи то маесткову чи судову пана Зімы и иншихъ директорѣвъ, що такъ гарно господарували маесткомъ найбѣднѣйшыхъ людей, доси нѣхто и не захкувѣ ся. Противно, перредъ колькома днями скликапо у Львовѣ зобрание, де колька адвокатѣвъ и мѣщанъ (мабутъ такихъ, що такожъ брали зъ Касы грѣшнѣ на пустій векелѣ) страшенно величали п. Зіму за его заслуги и ухвалали ему найповнѣйше довѣре и жадае, щобъ вѣнъ якъ найшвидше зновъ вернувъ до своего урядованія.

Ось вамъ шляхоцка господарка въ Галичинѣ. (Зъ „Гр. Голосу“)

НОВИНКИ.

Де найбільше часописей!
Найбільше газетъ выходить теперь въ Японіи, котра пѣды тымъ вглядомъ перевыснае вѣе державы на свѣтѣ, а затѣмъ и еропейскій. Въ самѣмъ Токио (столицѣ) выходить 20 щоденныхъ часописей политичныхъ и 118 періодичныхъ. Щоденній газеты вѣдѣвають въ 4 миліоны примѣръ пикахъ, а періодичній въ 250 тысячъ найбогатшій. Кромѣ политичныхъ часописей есть въ Японіи чимало ивсѣмъ литературныхъ, научныхъ, филозофичныхъ, историчныхъ и т. д. Зъ научныхъ часописей есть наибольшѣ такихъ, въ котрыхъ ише ся про теологію. Кромѣ того въ Японіи выходить чимало журналѣвъ, посвяченыхъ жѣнчочому пытаню и модѣ.

Судьба галицкихъ эмигрантовъ.

Данианскій, посоль до австрійской державной рѣды одержавъ зъ Гоголюлю письмо, въ котромъ въ простыхъ, але яркихъ словахъ змалювана пужда галицкихъ эмигрантовъ. Листъ той вручили посоль министрови заграничныхъ справъ гр. Голуховскому, котрый звучить такъ: „Мы, 43 работники, майже вѣе въ Галичинѣ, просимо васъ, чтобы вы были ласкави ратувати насъ зъ нашихъ пужды. Не можемо вамъ богато писати, бо вѣе знаходимо ся въ арештѣ. Отже лишь только: агенты зъ Бременъ, въ Нѣмечинѣ, продли насъ на три роки до австрійского конзула до Гоголюлю, а позаякъ мы не хочемо рѣшити ся такъ тяжко и майже даромъ працювати, замкнули насъ на розказъ пана конзула и обѣщуютъ лишити насъ ту такъ довго, доки не вернемо на плятацию, де намъ не лишь не платити только за работу, чтобысьмо могли ся бодай наѣсти, але въ додатку привязуютъ насъ до коней и бють батогомъ; собаками насъ гонять, щобъ насъ купали и бють майже щоденно. Але, если насъ не выратуете, то волимо на все ишпити ся въ арештѣ, а не вернемо до плятациі. Въ имени всѣхъ нещасливыхъ работникоѣвъ и арештантовъ, засылаемо поздоровлене.“ — Ось вамъ доля работникоѣвъ на гавайскихъ островахъ, котрій належать вже до Сполученыхъ Державъ!

— Число монополѣвъ зростае безустанно. Въ послѣднихъ часахъ утвервилъ ся монополъ цегляный, монополъ сѣдалъ (на байсиклѣ) и монополъ готельевый. Такъ само наибольшій диетпларнѣ горѣвки въ Кентони злучили ся въ „трусть“ зъ капиталомъ 32 мил. дол.

— Стверджено, что въ 1898 р. загинуло на морю загаломъ 1516 кораблѣвъ и то 1154 плахтарюкъ, а 362 пароходѣвъ. Псѣмѣжъ плахтарюкамъ було 69 нѣмецкихъ а помѣжъ пароходами 26 нѣмецкихъ. Кромѣ тыхъ затопленыхъ выказуютъ 5803 ушкодженихъ кораблѣвъ, а мѣжъ тыми есть 406 нѣмецкихъ. Колько то жертвъ въ людяхъ а стратъ въ майнахъ поглотило море!

Бунты въ Италіи.

Зъ нещасливю Италіи зновъ доходить вѣсело про голодовой розухи сѣльскихъ подневныхъ работникоѣвъ и заоновныхъ селянъ и про масовый ихъ аренитованіи. Давленый народъ домагаеся усиленно знесенія податковъ вѣдѣмуки, тымъ болыше, що ему се сѣщювано. Милувиного року були тамъ подобній бунты, за котры богато людей аренитовано и псмордовано, та помимо тыхъ брутальныхъ средствъ не здадено бунту, вѣнъ выбухае на ново зъ подвоеною силою, а народъ домагаеся грунтовыхъ реформъ. — Давно то вже звѣстно про нужду сѣльского населенія въ Италіи, де ледви три и пѣвъ миліона людей знаходитъ лхій заробокъ въ промислѣ и гандлю. Звѣстна тамъ есть капиталистична система чиншова на рѣлы, замѣнюване давнѣйшюв у правнои рѣлѣ на пустарѣ и польованя, странній есквстраціи хлонскихъ грунтоѣвъ за залеглй податки, рѣлына лхива и пужденній вѣднои житевий загалу сѣльского населенія. — Точнѣйсько якъ въ Галичинѣ!

Злодѣйскій Сезонъ

Теперь зима то-жъ усеѣ волоцюги змуютъ по мѣстахъ и нема майже ночи, подѣословою котрой не вломилъ бы они до якого складу товарѣвъ або приватного мешканія. Дни 8. марта чотирохъ ночныхъ иташкѣвъ вломилъ до желѣзничон стациі въ Peekville, Pa., але алярмуючій прирядъ збудивъ агента въ его поменканю, котрый зъ полицменами обстунили ночныхъ гостей и почалась мѣжъ ними стрѣлянина. Трехъ волоцюгъ пострѣляныхъ утѣкло, а оденъ лишивъ ся не можучи задля пострѣлу въ плече втѣкати. Его вѣдвезли до шпитали въ Скентонъ, де зѣзнавъ, що походить зъ Шамокіи. То правда, что въ околиці Шамокіи есть шайка злодюговъ, котры роблять почвй облавы на людскій дома.

— Генералъ Брукъ, що есть теперь на Кубѣ генераломъ амер. войска, повѣдомилъ Гомеза, генерала кубанскихъ войскъ, що 3 миліоны дол. вылатитъ Кубанцимъ, що заткнулись подчасъ войны до войска, щобъ они зложили оруже и могли повернути до своихъ занятъ.

Промысловость американскихъ куцѣвъ.

Недавно помершій, знаменитый, американскій акторъ, Едвинъ Бузь, выбиравъ ся одного дни на прошбу, коли дверѣ его комнаты вѣдчпнились и увѣишьюикій по чударному убранный панокъ. Представивъ ся вѣнъ репъ езентантомъ великого, акціонѣмъ магазину зъ убраями подѣ фирмою Безамбіевъ, що числеть теперь въ своемъ складѣ понадъ 50 тысячъ загортокъ. Коли Бузь вѣдповѣвъ, що не потребуе жаднои загортки, репрезентантъ вѣдповѣвъ: „Я не хочу продавати вамъ пѣчо, але приходжу зъ пропозицію, щобъ вы пристунили до нашего интересу.“ — „Я-жъ артистъ, а не купецъ!“ — вѣдповѣвъ Бузь. — „Про те я знаю дуже добре, бо вчера бувъ я на вашѣмъ представленю, де прійшла менѣ гарна гадка, що вы могли-бъ намъ вѣддати велику прислугу, за котру мы бы васъ вынадгордили.“ — „Якимъ способомъ могу вамъ бути полезиточнымъ? — поспытавъ акторъ. — „Понеже въ гандлю грае велику рѣлю реклама, а затѣмъ, чи не схотѣлибысьте граючи пр. „Гамлета“, въ першомъ актѣ при словахъ: „лишь не той пошурый плащъ, добра мама, але звычайну одежу возму на себе“, ровнчасно додати „котрый купивъ я въ магазинѣ Безамбіевъ за 24 долары.“ Або въ „Отелльо“ можна бы всадити таке речене: „Десдемона, де твои хустина куплена у Безамбіевѣ?“ — „Вамъ дали-бъ мы 100 доларѣвъ цѣ вечера, и для чась принесло бы се великій хосенъ якъ найлѣпша реклама. — Розумѣеся, що старій акторъ выкинувъ за дверѣ вѣдзливця, а той чудувавъ ся и не мѣгъ собѣ пояснити, якъ можна було вѣдкнути 100 доларѣвъ цѣ вечера и не сказати колька словъ въ користъ фирмы.

— Россійскій царъ, що запронуе иншій державы на зѣвѣдъ, щобъ завести на земли вѣчный сунокѣй, въ томъ самѣмъ часѣ допче права люду въ своій власной державѣ и вѣдбирае финансъ самоуправу, запоручену имъ ще 1809 року, коли Финляндію забрала Россія. Той замакъ россійского правительства выкликае загальне обурене въ Швеціи, бо въ Финляндіи кромѣ 2 миліонѣвъ Финѣвъ мешкае до 350 тысячъ Шведовъ.

Кара смерти знесена.

Въ стейтѣ Нью Йоркъ знесено вже кару смерти, а замѣнено ея доживзенною вязницею. Право се пріняла стейтова палата пословъ 58 голосами противъ 56 дня 7. марта. Рѣвно-жъ вт сенатѣ пріпятю законъ, що въ стейтѣ Нью Йоркъ не вѣльно продавати пшного пива, котрого-бъ не вырабляли зъ хмелю, солоду и воды, безъ жадныхъ додатковъ.

— Маеши дѣти? Чому-жъ не запишете ихъ до „Сюзъа?“ Коштуе лишь 25 центѣвъ на мѣсяць, а дѣти умпрають дуже часто, частѣйше якъ старшій.

НОВА КНИЖОЧКА.

Вже вышла зъ друку нова книжочка подѣ заг. „Тымко Гаврилюкъ“, оговѣдане зъ эмиграціонного житя, написавъ Несторъ Дмитровъ. Оноуѣдане се дуже цѣкване, обнимае 79 сторѣвъ друку, а коштуе 15 центѣвъ, а зъ пересылкою 17 цент.

ГУРТОВНА ПРОДАЖЬ (Wholesale)

напоѣвъ вѣвлякого рода — поручае — KLEMENS LUKASIEWICZ, E. Fifth str. Mt. Carmel, Pa.

ДО КАНАДЫ!

Охочій поселити ся въ Канадѣ на фармахъ, най завчасу зголошуютъ ся до мене по потрѣбній вѣдомости про дорогу и фармы. Земль 160 акровъ дають даромъ. Только 10 долар. платити ся за запись. Землю можна собѣ vybrати, яку хто хоче. Нашихъ людей зѣ Сполуч. Державъ вже споре число въ Канадѣ.

Хто хоче докладно знати про Канаду, най пише до мене на адресу:

Rev. N. Dmytriw,
57 1/2 4-th Str.
TROY, N. Y.

Недавно тому закупили мы у одной славной фирмы богато гарныхъ годовинникѣвъ, револьверѣвъ, гармоникъ и скрипокъ. Черезъ те можемо продавати о много таньше, якъ котрый небудъ купецъ въ Спол. Державахъ.

Той „позолочуваний“ 14 каратовый годовинникъ, за котрый гарантуемо 20 лѣтъ. зъ правдивымъ „Elgin“ меркомъ вартъ \$36.50, револьверъ до ложана \$7.75 и гармоника або скрипка въ цѣнѣ \$4.50. мы те все дамо за \$11.75 цѣт.

Замовлени высылаето експресомъ и самій платимо кошта пересылки. Хто на експресѣ заплатитъ \$11.75 цѣт., може собѣ вѣе тѣ рѣчѣ забрати до хаты. Если бы вы гадали, що хочемо васъ ошукати, то возьмѣте зъ собою знатокъ, и если той товаръ не вартъ 5 разѣвъ только, що мы жадаемо, то не берѣте его.

Wilkes-Barre Manufacturing Co.
WILKES-BARRE, — — Penn'a.

Маруся (обѣжить до Ивася.)
Ивасю! Ивасю! Вѣдѣма пече ся вже въ печи.
Ивасъ.
Що, що Марусю? Она вже пече ся?
Маруся.
А не внакше! Въ печи палавъ великій огонь. И она казала менѣ заглянути до печи, чи вже хлѣбъ спѣкъ ся.
Ивасъ.
Она хотѣла спечи тебе разомъ зъ хлѣбомъ, Марусю!
Маруся.
Я се розумѣла. Бо пташокъ менѣ спѣвавъ: О! бережись, бережись Вѣдъ печи зъ далека держись!
Ивасъ.
Я чувъ пташину.
Маруся.
Тогда я сказала вѣдѣмѣ: Я мала дѣвчинка, я не розумѣюсь на печивѣ. Ты мусиши сама-заглянути, а по томъ и я ползу въ пѣчь. Она забормотала и по лѣзла въ пѣчь. Я замкнула дверцѣ, и она спалила ся.
Ивасъ.
И она спалила ся! О ты розумна Марусю!
Маруся.
А теперь я тебе увольню зъ неволь.
(Вѣдущае засуу, дверѣ отпираютъ ся.)
Ивасъ (выскакуючи.)
Мы теперь вольни! Теперь мы наѣмо ся, и возьмемъ собѣ марципану на дорогу.
(Идутъ въ хату. Зъ хаты выходять.)
Пташки спѣвають:
Перлы, дороге камѣне
За ваше добре сумѣне.
(Малы перлы сплываютъ зъ дахъ. Маруся избрала.)

Ивасъ.
То за хлѣба окрушины, котры ты имѣ дала. Теперь мы богатъ. Ходи, Марусю, зъ сего лѣса мы мусимо якось выйти.
(Выходить.) (Заслона спускае.)

Четвертый образъ.
Мѣсто. Вечеръ. Передъ малымъ, старымъ, ледви тримаючи ся домикомъ сидитъ дроворубъ. Его жѣнка стоитъ при деревѣхъ дому. Позвѣйше приходять Ивасъ и Маруся.

Жѣнка.
По цѣлодневной праці милый тебе буде теперь супочинокъ.
Дроворубъ.
Цѣлкомъ певно. Я теперь бѣдный, але задоволеный, и жадному богачеву не завидую.
Жѣнка.
Недовго намъ нашъ домъ завалитъ ся.
Дроворубъ.
То попускаемо собѣ де пнде помешканя.
Жѣнка.
Колѣ-бъ мы мали дѣти, то були бысьмо дуже задоволеній. Але, але моя зупа переварить ся.
(Входить въ хату.)
Дроворубъ.
Такъ, дѣти мати! Заразъ и хата була бы весельна (Ивасъ и Маруся входятъ.) А звѣдки дѣточки Богъ провадитъ?
Маруся.
Зъ лѣса.
Ивасъ.
И зъ села, що тамъ за лѣсомъ.
Дроворубъ.
А куда идете?
Маруся.
Недалеко. Досѣ тутъ мешкае нашъ вуйко.

Ивасъ.
Вѣнъ называе ся Гриць Подгорбочный, и есть братомъ нашомъ мамы, що недавно умерла. Чи не знаете, де нашъ вуйско мешкае?
Дроворубъ (встаючи)
Чи я не знаю? Та-жъ се и самъ! А моя сестра кажете, умерла? — О Боже! — И вы ей дѣти? Якъ я тѣшу ся! (Кличетъ) Жѣнко, гей, стара, а выйди по! Жѣнка (выходить)
Що такого? Що тобѣ? Робить такой крики!
Дроворубъ.
Отъ маеши тутъ дѣточокъ моихъ, по жалъ, покѣи-нзи сестры!
Жѣнка.
Ходѣтъ же дѣточки въ хату! Сядте собѣ коло стела, бо вы певно змучились и зголоднѣли.
Маруся.
Мы вамъ яе-що принесли.
(Показуе подолокъ зъ перлами.)
Жѣнка (счудована.)
Гляди-но ты (обертаючи до чоловіка), тажъ се самі перлы и дороге камѣне! Дѣти, звѣдки вы се взяли?
Маруся.
Ихъ дали намъ пташки за те, що мы ихъ кормили окрушинамъ.
Дроворубъ.
За нихъ побудуемо собѣ великій, красный домъ!
Жѣнка.
А дѣти у насъ на все зѣстануть.
Дроворубъ.
И навчимо ихъ всего хорошего.
Жѣнка.
Конецъ нашей нуждѣ, конецъ!
Ивасъ и Маруся.
И поганой вѣдѣмѣ конецъ!

НОВЫЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ
Стефанъ Кузьмачъ,
на рѣдъ коло Черки въ ОЛФАНТЪ, ПА.
Запрание до себе Русинѣвъ-кранювъ на свѣже пиво, добру виску и смачный цитру.

Хосенъ, вылати доброго грунку, аграти собѣ въ пѣчь, тобѣтъ и псоло вылати се — иди до Стефана. А оцъ найвакнѣйше, у него мѣняти ихъ поѣе обѣды.

Гура хлѣпцѣ до света!

НОВОСТЬ!
Чисто американская фирма продае гарный годовинники.

За \$3.65 можеш достати годовинникъ, але самъ ихъ заплатишь почту, а за \$3.95 фирма платитъ сама, ще и ланцюшокъ додас. Если тобѣ годовинникъ не подобася, можеш его вѣдослати, а гроши тобѣ звернуть.

Пишѣте на адресу:
ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str.
CHICAGO, ILL.

Пробуждене руского робѣтника.

Ахъ, я за довго спавъ!
Много вже разѣвъ сонце земля окружила,
Людей вже багато покрыва могила,

Та не спомъ я спавъ, що спить ся у ноци,
О нѣ! Во мои свѣта не видѣли очи!

И прерѣжний варивъ я цукеръ у цукровни,
И капелюхи для панѣвъ ладивъ въ калаповни,

Хочъ на мене, гей, не орлы силъ, а якъ градъ густый
Каменъ падали,

Хочъ на мене куллими стрѣляли,
Вратѣвъ моихъ трафляли,

Хочъ жиды погані, салоністы зъ мене жита мали,
Домы собѣ, пышны палаты ставляли,

Хочъ скваеры-лоеры за пусто-дурно грошѣ брали,
Мене якъ собаку мали,

Хочъ жиды погані, салоністы зъ мене жита мали,
Домы собѣ, пышны палаты ставляли,

И я здвинути мущу и пѣти швидко
Тамъ, де щасте мене, свѣтъ хороши видко.

И здвинути мущу, сердце водновити
И вольнымъ чловѣкомъ на свѣтѣ зажити!

Въ той вольный свѣтъ, де думки бють ся зъ думками,
Въ той свѣтъ, де людъ въ борѣбъ змагаецъ зъ катами,

И тамъ пойду смѣшно, тай у своимъ походѣ
Не сплюсь. Но якъ бы въ войсковомъ ходѣ

Въ рядѣ збитомъ пойду здобути сонце,
Що лучами свѣтле бе въ мое вѣконце.

Lehigh Valley R.R.

In Effect Jan. 2, 1899.
Пасажерскі тренъ въ Mt. Carmel до
Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White

Тренъ до Mt. Carmel.
Въ New York-y о год. 8:15 до полуночи и

Тренъ до Pottsville о год. 9:45 до полуд. 12:35,

Недѣльны тренъ до Philadelphia и New

УВАГА: Кто хоче вхати на Весть, най

Dr. F. J. Meek
Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ

Одинокій лѣкаръ, славыниъ на цѣле мѣсто.

Hotel
HETMAN SCHMIELNICKI

Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Сверчокъ.

Юлияъ Копыстянскій

(JULIAN KOPYSZYŃSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКИНЪ, ПА.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ
ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ,

Юрія Хилыка.
Кто хоче мати добре и красне убране,

Продае вѣтъ такожъ шифкарты и посылаетъ грошѣ до

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

готельничій
246 Pearl St. Shamokin, Pa.

Добрий вечеръ друже мой!
— добрий вечеръ, сесте!

Едмундъ Лембикъ
(Edmund Lembik)
13-15 EAST MINE STR. HAZLETON, PA.

мае салонъ, де можна достати дуже доброй горѣвки,

Е. Лембикъ есть такожъ публичнымъ нотаромъ,

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, зрний портретъ,

Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вѣтъ мае красне зарядженый сторъ,

Лазоря Сиротяка,
42 Washington str. YONKERS, N. Y.

Хто изъ земляковъ хотѣтъ бы водѣхати до

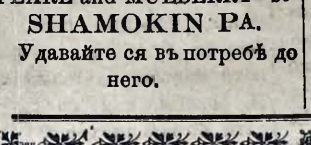
Продае такожъ шифкарты въ найскорѣйшій и безопасно.

ЗВѣСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоеръ)

Катлянь и Некарда
(Catlin & Nekarda)
309 Broadway NEW YORK, N. Y.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.
Вынаймае такожъ карачи на похороны,

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрібный рѣчи до жита, якъ такожъ убраня майнерскй и звычайный можна купити.

Не водѣ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

Великій компанічний сторъ
Russian Mercantile Co. Ld.

Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Америцѣ.

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA

ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляетъ 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“

Вырабляетъ въ наибольшомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонъсты и приватный родины повинны замовляти пиво лише въ броварѣ:

LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довольна практикѣ дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ.

Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по английски. — На цѣлой околицѣ знають добре Шлоу паса!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Кто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидѣвскихъ такъ званныхъ тлумачахъ,

W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave. SCRANTON, Pa.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрібный рѣчи до жита, якъ такожъ убраня майнерскй и звычайный можна купити.

Не водѣ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

Великій компанічний сторъ
Russian Mercantile Co. Ld.

Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Америцѣ.

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA

ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляетъ 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“

Вырабляетъ въ наибольшомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонъсты и приватный родины повинны замовляти пиво лише въ броварѣ:

LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довольна практикѣ дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ.

Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по английски. — На цѣлой околицѣ знають добре Шлоу паса!

Продажа русскихъ книгъ въ библіотека.

Хочете купити собѣ книжку, яку лишь загадаете, або записати собѣ газету зѣ старого краю,

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str. NEW YORK, CITY.

У него можна достати романты словаръ и подручникъ до науки англійского языка и фотографіи славныхъ людей.

O. Murdza & Bro's
46. Second st. MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЪ.
Сторъ заосмотреный въ найлѣпный товары,

Гавриль Маллякъ
Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочкахъ

Братя! замовляйте у свого!
КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКА.
Юліяъ Чупка.

Пологоджуе въ справля судовой въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичавѣ.

WILKESBARRE, PA.
Въ недѣлю можна розмолити ся зъ д-ромъ Чупкомъ

РЕСТАВРАЦІЯ и КАНЦЕЛЯРІЯ.
TROMETTER'S

напротивъ National Bank.
Свѣдана, Обѣды, Вечери.

Въ кождомъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимній перекуски.

Особный покой для родниъ.
— Найлучшй вина, пиво, ликеры, віски и веъ можливый папирки.

Іосифъ Пейко
Рускій готельничій

Петра Серафима
въ Шамокінъ, Па.

Где якъ где, але у Серафима то уже можъ найлѣпше забавити ся а и порядну склянку пива выпити.

Хочешъ мати „good time“ иди до Петра.

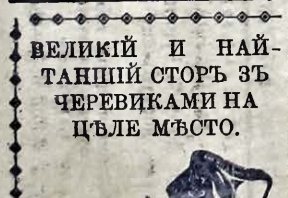
СВОЙ ДО СВОГО!

Соренъ Лучковецъ.
e. INDEPENDENCE near VINE STR. въ Шамокінъ, Па.

Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другі напоѣ

Люде! вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыъ подпомогати.

ВЕЛИКІЙ И НАЙТАНШІЙ СТОРЪ ЗЪ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.

W. J. Gable,
Oak Str. — Mt. Carmel, Pa.

Друга дверь водѣ почты.
ИДѢТЬ ДО НЕГО.

Dr. S. Blumberg,

1707 Carson str. PITTSBURG, PA.

Кождый то знае, що въ Америцѣ шукать за такимъ докторомъ, котрый покнчивъ свои науки въ старомъ краю.

Домы до спродая.
Суть до спродана красны дома, добре урядженъ и на красномъ мѣсци.

Рускій книжки ПРОДАЕ
русска читальня въ Оливантѣ.

Житя святыхъ, Молитвословы, Катехизмы, Выблн, Вукваръ, Календаръ, Слѣванники, Св. образы и други старокраевы

Rev. J. J. ARDAN,
Box 418 — OLYVANT, Lack. Co., PA

Учѣте ся, браты мои! И чужому научайтесь,
Думайте читайте, И своего не дурайтесь!